

Kisvállalkozások foglalkoztató képessége¹

JÁRVÁNYÜGYI KÉSZÜLTSEGI IDŐSZAK VÉDELMI INTÉZKEDÉSEIRŐL	2
KISVÁLLALKOZÁSOK FOGLALKOZTATÓ KÉPESSÉGE	9
I. Megbízási jogviszony	9
II. Munkaviszony	10
III. Egyszerűsített foglalkoztatás.....	10
IV. Nyugdíjas szövetkezetek.....	12
V. Diákok foglalkoztatása	13
VI. Egyéb kedvezmények a foglalkoztatás során.....	13
VII. Támogatások	14

¹ Utolsó frissítés: 2020.08.31. napján hatályos jogszabályok és
2020.09.21. napján hatályos járványügyi szabályok szerint

JÁRVÁNYÜGYI KÉSZÜLTSEGI IDŐSZAK VÉDELMI INTÉZKEDÉSEIRŐL²

2020. szeptember 21-étől mindenki köteles – a hatodik életévét be nem töltött kiskorú kivételével – orvosi maszkot, munkavédelmi maszkot, illetve textil vagy más anyagból készült maszkot (a továbbiakban együtt: maszk) **olyan módon viselni, hogy az az orrot és a száját folyamatosan elfedje, valóban maszkot kell viselni, nem elég például sállal vagy kendővel eltakarni a száját** a tömegközlekedési eszközökön, illetve a várakozás során, az üzletekben (vendéglátó üzlet vendégeit kivéve), kulturális rendezvényeken (fellépők kivételével), moziban, múzeumokban, könyvtárakban, színházakban, közösségi színtereken, levéltárakban, ügyfélfogadó helyiségekben (közigazgatási szerv, posta esetében, illetve egyéb olyan ügyintézési helyiségben, ahol rendszeresen 5 főnél többen várakoznak).

Az egészségügyi intézményekben ugyancsak kötelezővé tették a maszkviselést (kivétel: betegek kórteremben), a szociális intézményekben pedig a dolgozóknak akkor kell maszkot hordaniuk, ha az ellátottakkal érintkeznek (közvetlenül, vagy tartósan 1,5 méteren belüli távolságban). Az intézményi ellátottaknak a közösségi programok során lehetőség szerint ugyancsak maszkot kell viselniük.

A felelősség az üzemeltetőké, az ő kötelezettségük a fentiek betartatása (szankciók előírásával, tömegközlekedésből,

² 431/2020. (IX. 18.) Korm. rendelet a járványügyi készültségi időszak védelmi intézkedéseiről

látogatásból kizárással), amelyet a kormányhivatalok és a kereskedelmi hatóság köteles ellenőriznek.

A kereskedelmi hatóság számos szankciót alkalmazhat:

1. a kötelezettség első alkalommal történő megszegése esetén **figyelmeztetést** alkalmaz,
2. a kötelezettség második alkalommal történő megszegése esetén **100.000 forinttól 1.000.000 forintig** terjedő bírságot szab ki,
3. a kötelezettség harmadik alkalommal történő megszegése esetén az üzletet, illetve a helyiséget legalább **3 napra, legfeljebb egy év időtartamra ideiglenesen bezárathatja**,
4. a kötelezettség negyedik alkalommal történő megszegésétől kezdve az üzletet, illetve a helyiséget legalább a **kötelezettségszegések alkalmainak számával megegyező számú napra, legfeljebb egy év időtartamra ideiglenesen bezárathatja**.

A szankciók azonos napon több egymást követő ellenőrzés alkalmával is kiszabható.

A szankció nem alkalmazható, ha az üzemeltető a szükséges intézkedéseket megtette a jogellenes helyzet felszámolása érdekében, így különösen ha

1. a jogsértő személyt felszólította távozásra,
2. a jogsértő személy kiszolgálását megtagadta, és
3. azt követően, hogy a jogsértő személy a távozásra történő felszólításnak nem tett eleget, a rendőrséget értesítette.

Speciális szabályok alkalmazandóak az oktatási intézményekben (belépés korlátozása, testhőmérséklet mérés), valamint a zenés, táncos rendezvények esetében, illetőleg a vendéglátó üzletek nyitva tartására.

2020. szeptember 21-étől a zárt helyen vagy a nem zárt helyen tartott, a zenés, táncos rendezvények működésének biztonságosabbá tételéről szóló 23/2011. (III. 8.) Korm. rendelet szerinti zenés, táncos rendezvény (a továbbiakban: rendezvény) – függetlenül annak nyilvános vagy nem nyilvános, valamint alkalmi vagy rendszeres jellegétől – abban az esetben tartható meg, ha a rendezvény helyszínén a jelenlévők létszáma – beleértve az ott foglalkoztatott személyeket – egy időben nem haladja meg **az 500 főt.**

A rendezvény helyszínén – az ott foglalkoztatottak kivételével – 23.00 óra után 06.00 óráig tilos tartózkodni.

Szintén szeptember 21-étől a vendéglátó üzletben 23.00 óra után 06.00 óráig az ott foglalkoztatottak kivételével tilos tartózkodni, kivétel: a vendéglátó üzletben 23.00 óra után 06.00 óráig az élelmiszer elvitelre történő megrendelése és átvétele, valamint a vételár megfizetése céljából és időtartamára megengedett a tartózkodás.

Szeptember 19-ével hatályát veszítette ugyanakkor a járványügyi készültségi időszak védelmi intézkedéseiről szóló 285/2020. (VI. 17.) Korm. rendelet.

Utazási korlátozások³

A járványügyi készültségi időszak **utazási korlátozásairól** szóló 408/2020. (VIII. 30.) Korm. rendelet 3. § a)–c) pontjában, valamint 7. § (3) bekezdés b) pontjában a „14” szövegrész helyébe a „10” szöveg lép, azaz a magyar állampolgárok Magyarországra történő belépésének

³ 432/2020. (IX. 18.) Korm. rendelet egyes kormányrendeleteknek a járványügyi készültségi időszak védelmi intézkedéseivel kapcsolatos módosításáról

szabályai keretében, ha a magyar állampolgár esetében az egészségügyi vizsgálat fertőzés gyanúját nem állapítja meg, és

- a magyar állampolgár magyarországi lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkezik, 10 napra hatósági házi karanténban,
- a nem külföldön élő magyar állampolgár magyarországi lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel nem rendelkezik, 10 napra az illetékes járványügyi hatóság által kijelölt karanténban,
- a külföldön élő magyar állampolgár magyarországi lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel nem rendelkezik, 10 napra az illetékes járványügyi hatóság által kijelölt karanténban vagy hatósági házi karanténban

kerül elhelyezésre.

Az engedélyes a Magyarországra való belépés során egészségügyi vizsgálaton eshet át, amelynek tűrésére köteles,

- akinél az egészségügyi vizsgálat során a fertőzés gyanúja nem merül fel, 10 napra az illetékes járványügyi hatóság által kijelölt karanténban vagy hatósági házi karanténban kerül elhelyezésre.

A térítési díj ellenében igénybe vehető egyes egészségügyi szolgáltatások térítési díjáról⁴

Az influenza megbetegedés elleni védőoltáshoz oltóanyag a 2020. és 2021. évben térítésmentesen igényelhető. (2020. október 1-jén lép hatályba).

⁴ 433/2020. (IX. 18.) Korm. rendelet a térítési díj ellenében igénybe vehető egyes egészségügyi szolgáltatások térítési díjáról szóló 284/1997. (XII. 23.) Korm. rendelet módosításáról

Az a személy, aki a SARS-CoV-2 RT-PCR mintavételt és laboratóriumi vizsgálatot térítés ellenében veheti igénybe, jogszabály eltérő rendelkezése hiányában legfeljebb az alább meghatározott díj fizetésére kötelezhető:

17. Járványügyi készütség idején a SARS-CoV-2 RT-PCR módszerrel történő kimutatására vonatkozó vizsgálat díja	17 000 Ft
18. Járványügyi készütség idején a SARS-CoV-2 RT-PCR mintavétel díja	2 500 Ft

Ez nem alkalmazható abban az esetben, amikor az Ebtv. szerinti biztosított a SARS-CoV-2 RT-PCR mintavételt és laboratóriumi vizsgálatot az Egészségbiztosítási Alap terhére veszi igénybe. (2020. szeptember 21-étől hatályos)

Amennyiben a tesztelést házi orvos, kórház vagy hatóság rendeli el protokoll alapján, akkor továbbra sem kell majd fizetni. A hatósági ár azokra vonatkozik, akik önszántukból kérnek PCR-tesztet.

Eljárásrend az új koronavírussal kapcsolatban⁵

A Nemzeti Népegészségügyi Központ új eljárásrendet adott ki arról, hogyan kell kezelni a koronavírusos betegeket, a gyanús eseteket és a kontaktokat. 2020. szeptember 21-től a

⁵ Nemzeti Népegészségügyi Központ Eljárásrend a 2020. évben azonosított új koronavírussal kapcsolatban (követendő járványügyi és infekciókontroll szabályok) 2020. szeptember 21.

házi orvos PCR-teszt nélkül is koronavírus-fertőzöttnek minősítheti azt, aki a fertőzés tüneteit mutatja: tehát köhög, láza, vagy nehézlégzése van, esetleg az ízérzés hiánya vagy zavara jelentkezik.

PCR-tesztet csak akkor kötelező kérni, ha a páciensnek koronavírusra utaló tünetei vannak, és emellett

- az előző 14 napban koronavírus-fertőzött területen járt,
- vagy az előző 14 napban szoros kapcsolatban volt megerősített vagy valószínűsített fertőzöttel,
- vagy járó- illetve fekvőbeteg-ellátásra szorult,
- vagy közvetlen betegellátásban részt vevő egészségügyi dolgozó,
- vagy az előző 14 napban olyan bentlakásos intézmény lakója vagy dolgozója volt, ahol a kockázati csoportba tartozó személyeket gondoznak.

Akit a házi orvosa csak a tünetei alapján minősít fertőzöttnek, de nem tesztelnek, azt csak az orvos utasíthatja otthoni elkülönítésre, de nem kerül hatósági házi karanténba.

A pácienseket három csoportba sorolják:

- gyanús eset az, aki köhög, láza van, nehéz a légzése vagy hirtelen elvesztette a szaglását, ízlelését, vagy az orvosa úgy ítéli meg, hogy fertőzésgyanús,
- valószínűsített eset az, aki a fenti kritériumokon kívül az előző két hétben szoros kapcsolatban volt fertőzöttel, vagy olyan bentlakásos intézmény lakója, dolgozója, ahol járvány zajlik, illetve az, akinél a fertőzésre jellemző radiológiai eltérés kimutatható,
- megerősített eset pedig az, akinél klinikai mintában kimutatták a SARS-CoV-2-t.

Új szabály, hogy a kontaktkutatás során a fertőzőtellel szoros kontaktusba került személyeknél csak akkor kötelező a PCR-teszt, ha az egészségügyi ellátórendszerben vagy a tartós ápolási és gondozási intézményekben ellátottak vagy dolgoznak.

A kontaktok esetében a járványügyi megfigyelés új időtartama 10 nap, és nem helyettesíthető két negatív PCR-teszttel.

Hitelfizetési moratórium

Január elsejétől további 6 hónappal meghosszabbítják a hitelmoratóriumot:

- gyermeket nevelő családok esetében a gyermekek számától függetlenül,
- a nyugdíjasok,
- munkanélküliek,
- közfoglalkoztatottak számára,
 - ezekben az esetekben nem kell kérni a moratóriumot, hanem automatikus, akkor kell jelezni, ha nem akarnak élni vele, ha a moratórium lehetősége ellenére fizetni szeretnének,
- vállalkozások számára akkor, ha bevételük több, mint 25%-kal csökkent és kérik,
 - ebben az esetben kérni kell a moratóriumot, nem automatikus, jelezni kell, ha élni kívánnak vele.

KISVÁLLALKOZÁSOK FOGLALKOZTATÓ KÉPESSÉGE

Napjainkban Magyarországon a mikro-, kis- és középvállalkozások képezik a legnagyobb munkaerő felvevő piacot. Nem véletlen, hogy az állam sok eszközzel támogatja a vállalkozóvá válást, valamint a vállalkozások általi foglalkoztatást.

A társas vállalkozások foglalkoztathatnak másokat, elsősorban munkaviszony vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony (pl.: megbízási viszony) vagy tagsági jogviszony alapján.

Fontos kiemelni, hogy a közkereseti társaság tagjai és a betéti társaság beltagjai ilyen esetben sem mentesülnek a személyes közreműködés terhe alól, nekik továbbra is részt kell venni, közre kell működni közvetlenül a tevékenységében vagy szervezési, irányítási feladatok ellátásában.

I. Megbízási jogviszony

Abban az esetben, ha a vállalkozó megbízási jogviszony alapján foglalkoztat, akkor az ingyenesen vagy díjazás fejében történhet. Az előbbi családtag besegítése vagy alkalmi megbízások során valósulhat meg. Ha a megbízási viszony ingyenes, nincs bejelentési kötelezettség és adófizetési, illetve bevallási kötelezettség sem keletkezik. Ha a megbízási viszony díjazás ellenében történik és eléri az aktuális minimálbér 30%-ának megfelelő összeget egy adott hónapban, akkor abban a hónapban bejelentési és járulékfizetési kötelezettség keletkezik. Ilyen összegnél már mindenképpen javasolt írásban megbízási szerződést kötni.

II. Munkaviszony

Ebben az esetben kötelező a jogviszony bejelentése és havonta a munkabér után bérszámfejtési kötelezettség áll fenn. A munkavállalók munkabére után, a cégnek és a foglalkoztatottnak keletkezik havi bevallási és fizetési kötelezettsége is, amelyet azonban a társaság teljesít. A munkaadónak szociális hozzájárulási adót (15,5%) és – társas vállalkozás esetén – szakképzési hozzájárulást (1,5%) kell fizetnie a bér után, kivéve egyes, a továbbiakban ismertetett kedvezményes adózási konstrukciók alkalmazása esetén. Ezenkívül a munkavállaló helyett a vállalkozás vonja le és fizeti meg a bruttó bérből a személyi jövedelemadót (15%) és a társadalombiztosítási járulékot (18,5%).

III. Egyszerűsített foglalkoztatás

A munkaviszony azonban a fenti hagyományos munkavégzéstől eltérő formájú is lehet, ennek legtipikusabb formája az egyszerűsített foglalkoztatás. Erre az esetre egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. törvény (Efo. tv.) szabályai az irányadók, amely az ilyen jellegű foglalkoztatást három fő típusba sorolja:

- mezőgazdasági idénymunka,
- turisztikai idénymunka vagy
- alkalmi munka.

Az idénymunka az év adott időszakához vagy időpontjához kötődő tevékenység, amelyek együttes időtartama egy munkáltatónál a naptári évben a százhusz napot nem haladhatja meg. Az alkalmi munka olyan határozott időre szóló munkaviszony, amely összesen legfeljebb öt egymást követő naptári napra, egy naptári hónapon belül összesen

legfeljebb tizenöt naptári napra, egy naptári éven belül pedig összesen legfeljebb kilencven naptári napra létesíthető.

Az egyszerűsített foglalkoztatás jó lehetőség lehet a kezdő vállalkozások számára, abban az esetben, ha a tevékenységük csak időről-időre igényel több munkavállalót, vagy akkor is, ha előre nehezen tervezhető a munkaerőigény.

A munkavégzés feltételei ebben az esetben az átmeneti jellegük miatt egyszerűbbek. Így a felek közötti megállapodást írásba se kell foglalni, az szóban vagy formszerződéssel is érvényesen megköthető azzal, hogy a vállalkozónak be kell jelenteni a munkavállalót az adóhatóság felé.

A munkabér kötelező mértéke ebben az esetben a minimálbér 85%-a, vagy garantált bérminimum esetén annak 87%-a. Így a munkáltató által fizetendő közterhek mértéke is jóval alacsonyabb. Szintén kedvezmény, hogy e fenti közteher (napi 500 vagy 1000 forint) megfizetésével kiváltható a munkáltatót terhelő szociális hozzájárulási adó, szakképzési hozzájárulás, egészségügyi hozzájárulás és rehabilitációs hozzájárulás, valamint a munkavállalót terhelő nyugdíjjárulék, egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulékfizetési, egészségügyi hozzájárulás-fizetési és személyi jövedelemadóelőleg-fizetési kötelezettség.

Fontos azonban kiemelni, hogy az Efo. tv.-ben meghatározott, a hagyományos módon foglalkoztatott munkavállalók számához igazított létszámkorlátokat figyelembe kell venni, így

- munkaviszonyban főállású személyt nem foglalkoztató munkáltató esetén egy főt,
- egy főtől öt főig terjedő munkavállaló foglalkoztatása esetén a két főt,
- hattól húsz főig terjedő munkavállaló foglalkoztatása esetén a négy főt,

- húsznál több munkavállaló foglalkoztatása esetén a munkavállalói létszám húsz százalékát lehet ebben a formában foglalkoztatni.

Ha a munkáltató túllépi az itt leírt idő- és/vagy létszámkorlátokat, akkor attól a naptól kezdve, hogy a feltételek nem teljesülnek, a munkáltató a munkavállalóira nem alkalmazhatja a kedvezményes rendelkezéseket és a munkaviszonyhoz hasonlóan kell eljárnia.

IV. Nyugdíjas szervezetek

A nyugdíjasok foglalkoztatására 2017. évben bevezetett lehetőség óta már több mint száz nyugdíjas szervezet alakult, amelyek több ezer nyugdíjas visszatérését segítették a munkaerőpiacra. A koncepció lényege, hogy a vállalkozások lényegesen alacsonyabb közteherfizetés mellett foglalkoztathatnak munkavállalókat a nyugdíjas szervezeteken keresztül. Ennek oka, hogy lényegében nincsenek közterhek, csak a szervezeteti szolgáltatási díjat kell kifizetni a munkavállalónak megfizetett nettó béren felül. Ez a lehetőség most alakuló vállalkozások számára azért is vonzó lehet, mivel egy kezdő vállalkozónak különösen nagy szüksége lehet megfizethető, felkészült és tapasztalt szakemberekre. Az öregségi nyugdíjasok részéről a munkalehetőség pedig kiváló alkalmat biztosít arra, hogy ismét közösségbe tartozhassanak, át tudják adni a tapasztalataikat és kiegészítsék nyugdíjukat.

2020. júliustól minden dolgozó nyugdíjast megillet majd a járulékmentesség, ami átlagosan 14%-os jövedelememelkedést jelent majd minden dolgozó nyugdíjas számára. Ez eddig csak a munkaviszonyban foglalkoztatott nyugdíjasoknak volt biztosított.

V. Diákok foglalkoztatása

Főszabályként a 16. életévüket betöltött fiatalok (vagy nappali rendszerű oktatásban a 15. életévüket betöltötték a nyári szünet alatt) már létesíthetnek munkaviszonyt, azonban ehhez 18. életévük betöltéséig a törvényes képviselőjük hozzájárulása is szükséges. A gyámhatósághoz a foglalkoztatást megelőző legalább 15 nappal történő előzetes bejelentés alapján a jogszabályban meghatározott kulturális, művészeti, sport-, hirdetési tevékenység keretében a tizenhatodik életévét be nem töltött személy is foglalkoztatható. A diákokat elsősorban iskolaszövetkezetek foglalkoztatják, de egyszerűsített foglalkoztatás keretében és háztartási alkalmazottként (pl.: bébiszitter) történő foglalkoztatásuk is gyakori.

A munkáltató által fizetett bérnek el kell érnie a minimálbér, illetve a garantált bérminimum összegét, azonban ezen felül a munkáltató csak a 15%-os személyi jövedelemadót – és a közvetítés díját a szövetkezet felé – köteles kifizetni a munkabér után, amelyet a szövetkezet von le a diák munkabéréből. A szövetkezettel való kapcsolat révén a vállalkozásnak nem kell időt és erőforrásokat fordítani a toborzásra és bérszámfejtési feladatokra sem.

VI. Egyéb kedvezmények a foglalkoztatás során

A társasági adózás szabályai szerint adózó vállalkozások adózás előtti eredményét csökkentheti a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása, a szakképzésben való közreműködés, valamint a korábban munkanélküli és megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása is. A fentiekben túl vannak a munkavállalók mobilitását célzó

juttatásokhoz (pl.: lakhatási támogatás) kapcsolódó kedvezmények is.

A Munkahelyvédelmi Akció keretében kedvezményre jogosult munkavállalók nagy része után a kisvállalati adóban is adóalap-csökkentő tétel érvényesíthető. Ezek a csoportok:

- szakképzettséget nem igénylő munkakörben,
- a munkaerőpiacra lépők után érvényesíthető adókedvezmény,
- három vagy több gyermeket nevelő munkaerőpiacra lépő nők,
- megváltozott munkaképességű személyek után,
- közfoglalkoztatottak után igénybe vehető adókedvezmény.

VII. Támogatások

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Ft.) célkitűzésének megfelelően a foglalkoztatási feszültségek megszüntetésére, kezelésére és feloldására, valamint a munkanélküliség megelőzésére, csökkentésére és hátrányos következményeinek enyhítésére meghatározott munkaerőpiaci szolgáltatásokat, foglalkoztatást elősegítő támogatásokat, a közfoglalkoztatás szervezését, illetve egyéb eszközöket nyújt az állam.

Ennek az egyik meghatározó eszköze a foglalkoztatást bővítő bértámogatás nyújtása, amelyet a munkaadó székhelye szerint illetékes járási hivatalban lehet igényelni. Ebben az esetben a munkaadó számára, hátrányos helyzetű személy munkaviszony keretében történő foglalkoztatásához a munkabér és járuléka legfeljebb 50%-ának, megváltozott munkaképességű személy esetében

legfeljebb 75%-ának megfelelő összegű támogatás nyújtható. Ehhez a munkáltatónak vállalnia kell, hogy a foglalkoztatást legalább a támogatás folyósításának időtartama alatt vállalja. A támogatás legfeljebb egyévi időtartamra, súlyosan hátrányos helyzetű személy foglalkoztatásához legfeljebb kétévi időtartamra nyújtható. Hátrányos helyzetű személy többek között az az álláskereső, aki az alább felsorolt valamennyi feltételnek megfelel:

- legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- foglalkoztatás megkezdésekor betöltötte az 50. életévét,
- legalább hat hónapja álláskeresőként nyilvántartott,
- egy vagy több eltartottal egyedül élő felnőtt, vagy
- valamely tagállam olyan ágazatában vagy szakmájában dolgozik, amelyben 25%-kal nagyobb a nemi egyensúlyhiány, mint e tagállam valamennyi gazdasági ágazatára jellemző átlagos egyensúlyhiány, és ezen alulreprezentált nemi csoportba tartozik, vagy
- egy tagállam nemzetiséghez tartozik, és akinek szakmai, nyelvi képzésének vagy szakmai tapasztalatának megerősítésére van szüksége ahhoz, hogy javuljanak munkába állási esélyei egy biztos munkahelyen.

Súlyosan hátrányos helyzetű az, aki huszonnégy hónapja álláskereső.

Támogatás nyújtható még a részmunkaidős, valamint az olyan foglalkoztatáshoz, amely során a munkavégzés a foglalkoztató székhelyéhez, telephelyéhez nem tartozó helyen, számítástechnikai eszköz felhasználásával történik.⁶

⁶ 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról 19/C. §

A mikro-, kis- és középvállalkozások munkahelyteremtő és -megőrző beruházásaiért, valamint az új pályázatokért érdemes a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat honlapját – www.nfsz.munka.hu – is rendszeresen figyelemmel kísélni.